

1.Çalışmanın Amacı

Yükseköğretim Kurulumuzun Meslek Yüksekokullarımızda verilen eğitim ve nitelikli insan gücü yetiştirme ile ilgili olarak gösterdiği ehemmiyet aşikâr ve çok değerlidir. Hayli genç nüfusa sahip ülkemizde kalifiye iş gücünün yetiştirilmesinde şüphesiz meslek yüksekokulları büyük ve önemli roller üstlenmektedir. Meslek Yüksekokulları gerek üniversitemiz özelinde gerekse ülke genelinde toplam öğrenci içerisindeki payı ve mesleki eğitim kalitesi noktasındaki rolü itibariyle önemli bir yere sahiptir.

Son yıllarda ülke genelinde MYO'ların tercih sorunları yaşaması ve hatta bazı bölüm/programların kapanmak durumunda kalması üzerine üniversite olarak MYO'larımızı yeniden yapılandırma çabası içerisine girmiş bulunmaktayız. Geçmişten bu yana bazı MYO'larda birbiri ile ilgisi ve akademik bağlantısı neredeyse hiç bulunmayan bölüm/programların aynı okul bünyesinde açılması, ilgili okullarda hem odaklanma sorunu hem de atıl akademik ve teknik altyapı sorunu ortaya çıkarmıştır. Öyle ki bazı meslek yüksekokullarında aynı anda hem sağlık, hem teknik ve hem de sosyal programların bir arada bulunduğu görülebilmektedir.

Bu çerçevede bünyemizdeki MYO'larını belirli tematik alanlara odaklayarak o alanda hem akademik hem de fiziki alt yapı itibariyle güçlendirmeyi ve böylece odaklandıkları alanlarda farklılaşarak tercih edirliliklerini artırmayı amaçlamaktayız. Böylece belirli alanlarda uzmanlaşarak çok daha nitelikli mesleki eğitim vermesi, sahip olduğu akademik ve teknik altyapıyı aynı anda çok daha fazla program ve öğrencinin hizmetine sunması mümkün olmaktadır. Bu odaklanma stratejisi sonucunda Sosyal Bilimler, Teknik Bilimler ve Sağlık Bilimleri gibi genel sınıflandırmanın dışında kalan ve özellikle kuruluş süreci nispeten daha eski olan MYO'larımızı yeniden ele alan bir çalışma gerçekleştirmekteyiz.

Üniversitemiz olarak bu çalışmanın birinci aşamasında ilgili MYO'ların belirlenen tematik alanları dışında kalan bölüm/programlar süreç içerisinde ilgili oldukları diğer okullara aktarılmakta ve doluluk oranları azalan aynı bölümün/program birden fazla okul bünyesinde yer alıyor ise de uygun MYO bünyesinde birleştirilmektedir. Yeni açılacak programlarında kesinlikle ilgili tematik alanda olması şartı aranmaktadır. İkinci aşamada ise birinci aşama çalışmaları tamamlanan MYO'lar ihtiva ettikleri bölüm/programlara göre belirlenen tematik alanlarına uygun olarak yeniden adlandırılmaktadır. Örneğin; ilk olarak Burdur MYO, Yükseköğretim Kurulu

onayı ile üniversitemizin bölgesel kalkınma misyonu ile de uygun olarak Burdur Gıda, Tarım ve Hayvancılık MYO adını almıştır.

Bu bağlamda üniversitemizde uygulanan Tematik Meslek Yüksekokulu yapılanmasının gerek ülke ekonomisine gerek insan kaynaklarının etkin kullanımına ve en önemlisi uzmanlaşmış bir akademik kadro ile daha amaca uygun ve kaliteli bir mesleki eğitimin verilmesini sağlayacağı düşünülmektedir. Bu kurgunun ülkemiz genelindeki tüm meslek yüksekokullarına uygulanması ve bu çalışmanın geliştirilmesi ile meslek yüksekokullarında yaşanan doluluk oranı sorunlarının çözülmesine, insan kaynağının daha verimli kullanılmasına, mesleki eğitimde oldukça maliyetli olan fiziki altyapının oluşturulmasında kaynakların daha etkin kullanımına ve odaklanılmış bir tema üzerinde uzmanlaşmış bir Meslek Yüksekokulu ile öğrencilerimizin daha yetkin yetiştirilmesine katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

2. Çalışmanın Alt Yapısı

Yapılan çalışmada ülkemiz genelindeki Meslek Yüksekokulları ve ihtiva ettiği programlar incelenmiştir. Bu noktada ÖSYM web sayfasından elde edilen 2020 yılı Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'nda (Tablo-3) Meslek Yüksekokulları bünyesinde yer alan programlar, O*net online web sayfasındaki kariyer kümelerinde bulunan meslek alanları, Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması (ISCO) bünyesinde bulunan meslekler, Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun 15/04/2009 tarihli toplantısında alınan karar ile 2547 sayılı Kanun'un 2880 sayılı Kanun'la değişik 7/d-2 ve 43/b maddeleri uyarınca, 2009-2010 Eğitim-Öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanan bölüm ve program isimleri ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığımızın 25.12.2019 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında aldığı kararlar doğrultusunda belirlenen 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılından itibaren uygulanacak yeni ön lisans program adları incelenerek bu çalışmanın alt yapısı oluşturulmuştur.

3. Tematik MYO'ların Avantajları

Yükseköğretim Kurulumuzun onay vermesi ile uzmanlaştıkları tematik alanlara uygun şekilde yeniden isimlendirilen MYO'larımızın uzmanlaştıkları alanlar itibariyle tercih edilirlüklerinin çok daha fazla olması ve sunmuş oldukları mesleki eğitim kalitesinin de artması beklenmektedir. Ayrıca Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinde pilot olarak uygulanan bu çalışmanın ülke genelindeki diğer MYO'lar içinde model oluşturacağı düşünülmektedir.

Tematik Meslek yüksekokullarının oluşturulmasındaki etmenler ve bu kurgunun temelleri aşağıdaki gibi özetlenebilir.

1. Meslek Yüksekokullarının çok sayıda ve her ilde olması ile atıl öğretim elemanlarının durumunun getirdiği belirsizlik ve meslek yüksekokullarında yaşanan tercih edilebilirlik sorunları bu okullar üzerinde bir kaos atmosferi oluşmasına neden olabilmektedir.
2. Bunlara ek olarak aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi aynı programın farklı meslek yüksekokullarında açılmış olması başka bir karmaşıklık getirmektedir.
3. Meslek yüksekokullarının bir alan üzerinde yoğunlaşarak temalaşma eğilimine girmesi ile bu kaotik durumun düzeltilebilmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bu çerçevede mevcut meslek yüksekokullarında rastgele ve plansız programların açılması noktasında bir kontrol mekanizması oluşturulabilecektir.
4. Tematik meslek yüksekokullarının ihtiva edebileceği bölüm ve programlar sınıflandırılabilir. Tabi ki bu kurgunun daha da spesifik hale getirilerek birbirine çok yakın ön lisans programları bir araya getirilerek çok daha derin bir akademik zenginlik barındıran meslek yüksekokullarının oluşturulması da mümkündür. Bu durum bahsi geçen tematik meslek yüksekokulu yaklaşımını kesinlikle desteklemekte ve esneklik getirmektedir. Örneğin, herhangi bir üniversitemizde ve meslek yüksekokulumuzda sadece bir sektöre haiz tekniker yetiştiren ön lisans programları bulunabilir.
5. Ayrıca bölgenin potansiyellerine, ihtiyaçlarına ve imkânlarına göre benzer şekilde uygulama, alan, mesleki ve fiziki alt yapı vb. bakımından birbirine yakın ön lisans programlarının temasını oluşturmuş bir meslek yüksekokulunda açılması da bu kurgunun temelleri arasındadır.
6. Herhangi bir ön lisans programı farklı meslek yüksekokulları bünyesinde bulunabilmektedir. Örneğin, A programı Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu veya temasız bir meslek yüksekokul gibi farklı meslek yüksekokullarında bulunabilmektedir. Dolayısıyla meslek yüksekokulları arasında bir sınıflandırma yaparak ön lisans programlarının hangi meslek yüksekokulu bünyesinde bulunabileceği belirlenebilmektedir.
7. Ayrıca birbirine yakın programlarda istihdam edilecek öğretim elemanlarının farklı ön lisans programları olsa bile diğer programlara katkı sağlaması kuvvetle muhtemeldir. Özellikle öğrenci sayılarının azaldığı programlarda atıl durumda kalan, ders yükü ve Bu doğrultuda öğrencisi olmayan veya azalmış programlarda motivasyon problemleri yaşayan öğretim elemanlarının sayısı azaltılarak, öğretim elemanların daha etkin görev alması sağlanabilecektir.

4. Üniversitemizde Tematik MYO Örnekleri

Tematik Meslek Yüksekokulu	Bölümler ve Programlar
Yeşilova İsmail Akın Turizm Meslek Yüksekokulu	Seyahat Turizm ve Eğlence Hizmetleri Bölümü - Turist Rehberliği Programı Otel Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü - Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü - Aşçılık Programı
Altınyayla Mehmet Tuğrul Güvenlik Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü - Sivil Savunma ve İtfaiyecilik - Acil Durum ve Afet Yönetimi

